

РЕШЕНИЕ

№ 9

гр. Монтана , 08.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – МОНТАНА в публично заседание на двадесет и шести октомври, през две хиляди и двадесета година в следния състав:

Председател: Аделина Т. Троева

Членове: Елизабета А. Кралева
Герасимова
Пламена С. Петкова

Секретар: Соня Д. Георгиева

като разглежда докладваното от Пламена С. Петкова Въззивно гражданско дело № 20201600500200 по описа за 2020 година

Производството е по реда на **чл. 258 и слд. от ГПК.**

Образувано е по въззивна жалба на З. К., с ЕГН: *, чрез адв. Г.Ц.от АК-Монтана, и въззивна жалба на „С.Т.*“ ООД, с ЕИК: *, представлявано от управителя П. М., чрез адв. З.-М.от АК-Монтана, срещу Решение № 240 от 14.07.2020г. по гр.д. № 2974/2019 г. по описа на РС-Монтана, с което съдът **ОСЪЖДА** на осн. чл. 128, т.2 от КТ „С.Т.*“ ООД да заплати на З. К. сумата от **1 784.88 лв.** неплатено трудово възнаграждение за периода от 01.05.2019 г. до 23.08.2019 г., дължимо по трудов договор № 005/13.06.2018 г., прекратен със Заповед № 007/23.08.2019 г. на осн. чл.325, ал.1, т.1 от КТ, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в останалата му част до предявения размер от **2 040.00 лв.** като неоснователен и недоказан, **ОТХВЪРЛЯ** предявеният от З. К. срещу „С.Т.*“ ООД иск с правно основание чл. 215 от КТ вр. чл. 121 от КТ за заплащане на сумата от **1 584.00 лв.** обезщетение за месечна задгранична командировка за 30 дни като неоснователен и недоказан. С решението съдът е осъдил на осн.

чл. 78, ал.1 от ГПК „С.Т. *“ ООД да заплати на ищеца сумата от **98.50 лв.** разноски за заплатен адвокатски хонорар съобразно уважената част от исковите и е осъдил ищеца да заплати на ответника сумата от **101.50 лв.** разноски за заплатен адвокатски хонорар съобразно отхвърлената част от исковите.

Срещу така постановеното съдебно решение е постъпила въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство – З. К., с която се твърди, че атакуваното решение е неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и необосновано В ЧАСТТА, с която съдът е отхвърлил предявения иск по чл. 215 вр. чл. 121 от КТ. Иска се отмяна на решението в тази част и постановяване на друго, уважаващо исковата претенция, с подробно изложени в тази насока аргументи. Въззивникът поддържа, че сумата, която е получил по Разходен касов ордер от 10.05.2019 г. му е изплатена на друго основание, което не обхващало процесните вземания. Претендира разноски.

В законоустановения двуседмичен срок е постъпил отговор на въззивната жалба по чл. 263, ал. 1 ГПК от насрещната страна по нея, в който са изложени твърдения за неоснователност на съдържащите се в жалбата оплаквания и искания, съответно за законосъобразност на атакувания съдебен акт в обжалваната част, като е заявено искане за потвърждаването му в тази част.

По делото е постъпила и въззивна жалба от „С. Т. 9*“ ООД, с ЕИК: *, чрез адв. З.-М. от АК-Монтана, в която се твърди, че постановеното първоинстанционно решение е неправилно, незаконосъобразно и немотивирано В ЧАСТТА, с която съдът е уважил предявения иск по чл.128, т.2 от КТ. Поддържа, че всички дължими суми били заплатени от дружеството с РКО от 10.05.2019 г., който ордер бил подписан лично от З.К. Моли за отмяна на решението в тази част и постановяване на друго, с което се отхвърля иска по чл.128, т.2 от КТ. Претендира разноски за първа и въззивна инстанция.

В срока по чл. 263 от ГПК е постъпил писмен отговор от въззиваемата страна З. К., чрез адв. Ц. с който моли съда да остави въззивната жалба на „С.Т.*“ ООД без уважение. Посочва, че доверителят му претендира трудово

възнаграждение за периода от 01.05.2019г. до 23.08.2019г. и твърди, че този период не бил включен в издадения РКО от 10.05.2019г. Моли съда да потвърди решението в атакуваната от дружеството част. Претендира разноски.

В открито съдебно заседание на 26.10.2020 г. се явяват процесуалните представители на страните, които изразяват становище по същество и не отправят доказателствени искания.

Във въззивното производство не са събрани нови доказателства.

Съдът, като взе предвид разпоредбите на закона, доказателствата по делото и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Въззивните жалби, инициирали настоящото производство, са предявени в законоустановения срок за обжалване, от легитимирани страни с правен интерес от обжалване, поради което са допустими и следва да бъдат разгледани по същество.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с осъдителни обективно кумулативно съединени иски с правно основание чл. 128, т.2 от КТ и чл. 215, ал.1 вр. чл. 121, ал.1 от КТ.

За да уважи предявеният по чл. 128, т.2 от КТ иск до посочения в решението размер, районният съд е приел, че неизплатените начислени трудови възнаграждения на ищеца след приспадане на начислените осигуровки и данъка, са в общ размер от 1 784, 88 лв., а по месеци: м.май 2019 г. - 478, 87 лв., м.юни 2019 г. - 478, 87лв., м.юли 2019 г. - 478, 87лв. и м. август 2019 г. - 348, 27 лв. Направен е извод, че от приложения РКО не може да се заключи, че чрез сумата по него са погасени именно тези вземания на ищеца, както твърди ответната страна. Съдът се е позовал и на приетата и неоспорена по делото съдебно – трудовоикономическа експертиза, според която за процесните четири месеца по разчетни ведомости е отбелязано, че месечните възнаграждения ще бъдат изплатени на ищеца по банков път, след което било отбелязано, че са „за получаване с РКО № 2/10.05.2019 г.“ Направен е извод от съда, че това не установява реално получаване на сумата в патримониума на ищеца. Последното не се установило и от приетите като

писмено доказателство извлечения от банковата сметка на ищеца, по която нямало постъпили плащания от ответника за процесния период.

Предявеният по чл. 215, ал.1 вр. чл. 121, ал.1 от КТ иск е отхвърлен от районния съд с аргумент, позоваващ се на приетата експертиза, че въпросният РКО е осчетоводен по общата партида на ответното дружество, заверена е сметка „Каса“ и задължена сметка „Персонал“, а от счетоводството на дружеството не били представени документи, че сумата е върната от ищеца К..

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата. Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, но е отчасти неправилно, като съображенията за това са следните:

От фактическа страна се установява от приетите по делото доказателства, а и страните не спорят, че между тях е възникнало валидно трудово правоотношение. С трудов договор № */13.06.2018 г. З.К. е бил назначен в ответното дружество на длъжност „*- *“, считано от 14.06.2018 г. с код по НКПД: *, 8-часово работно време по график, основно месечно трудово възнаграждение в размер на 510.00 лева, с периодичност на изплащане до 25-то число на месеца за предходния и с допълнително възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит 0.60 % за всяка година трудов стаж при същия работодател и възнаграждение за ТСПО в размер на 9.6 % - 48.96 лв.

Трудовият договор е бил сключен като безсрочен.

Трудовото правоотношение е прекратено със Заповед № 007/23.08.2019 г. по взаимно съгласие на страните, като заповедта е подписана лично от ищеца и връчена му на същата дата. Правното основание за прекратяването е по чл. 325, ал. 1, т. 1 от КТ.

Не е спорно между страните и че ищецът като водач на т*, собственост на ответника, е извършвал международни превози на стоки и товари от България до страни в Европа и обратно.

Страните не спорят още, че с Разходен касов ордер /РКО/ № 2 на 10.05.2019 г. ищецът е получил сумата от 4 570, 00 лв. от ответното дружество без да се посочва основанието за сумата.

По делото са представени писмени доказателства от ищеца: Трудов договор № */13.06.2018г., Заповед за прекратяване № 007/23.08.2019г. Заповед за командировка в чужбина № 3 от 17.06.2018г., Удостоверение изх. № */ 18.11.2019г. на Агенция по вписванията, извлечение от разплащателна банкова сметка за периода 28.06.2018 г. – 10.09.2019г., разпечатка от дигитален тахограф.

С отговора на исковата молба ответното дружество е представило като писмено доказателство заверено копие от Разходен касов ордер от 10.05.2019 г.

От заключението на приетата по делото съдебно-икономическа експертиза /л. 56-61/ се установява, че размерът на неизплатените начислени трудови възнаграждения на ищеца след спадане на начислените осигуровки и данъка са в размер на 1784.88 лева и за отделните месеци са м.май 2019 г. - 478, 87 лв., м.юни 2019 г. - 478, 87лв., м.юли 2019 г. - 478, 87лв. и м. август 2019 г. - 348, 27 лв. Не са представени документи за задгранични командировки на ищеца, отнасящи се за периода: от 19.09.2018 г. до 03.11.2018 г. и за периода от 28.03.2019 г. до 22.06.2019 г. В счетоводството не са били осчетоводявани задграничните командировки на ищеца. Установява се още, че размерът на получената от ищеца сума с РКО от 10.05.2019 г. е 4570 лева, като не са представени документи за връщане на тази сума на ответното дружество след датата на получаване.

Така изложената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Спорен между страните по делото се явява въпросът на какво основание е заплатена на ищеца сумата от 4 570.00 лева с представения разходен касов ордер и обхваща ли тази сума исковата претенция за трудово възнаграждение и обезщетение за командировка за процесния период. С оглед посоченото настоящият състав намира следното:

По иска с правно основание чл. 128, т.2 от КТ

Уважаването на предявения по делото иск с правно основание чл. 128, т. 2 КТ предполага ищецът при условията на пълно и главно доказване да установи съществуването на валидно трудово правоотношение между страните, както и че е изпълнявал трудовите си задължения за посочения в исковата молба период.

Обстоятелствата, свързани с възникването, съществуването и прекратяването на трудовото правоотношение между страните, не са спорни между тях, а се установяват и от събраните по делото доказателства, при което ищецът е изпълнявал длъжността "*" за посочения в исковата молба период. Няма спор между страните по делото, че същият е изпълнявал задълженията си по трудовия договор, поради което и на основание чл. 128, т. 2 КТ за ответника е възникнало задължението да му плати уговореното трудово възнаграждение за процесния период – от месец май до месец август 2019 година включително, т.е. за период от 4 месеца.

Начините, по които работодателят удостоверява плащането на трудовото възнаграждение са посочени в чл. 270, ал. 3 от КТ. Според цитираната норма трудовото възнаграждение се изплаща лично на работника или служителя по ведомост или срещу разписка. Следователно надлежно оформената ведомост, респективно разписката от работника, са единствените допустими доказателствени средства, чрез които може да се установи изпълнението на задължението по чл. 128, т. 2 от КТ.

Носещите личния подпис на работника разходни касови ордери, установяващи получаване на суми от работодателя, могат да се приравнят по правна стойност на разписка. В случая обаче в този представен по делото документ не е посочено на какво основание са изплатени сумите.

Според съдебната практика на ВКС, обективизирана в решения по чл. 290 от ГПК, когато е налице спор между страните по въпроса за изпълнение на какво задължение се отнася едно документирано плащане, длъжникът на паричното задължение, т.е. работодателят, трябва да докаже точното -

конкретно и пълно изпълнение. Когато основанието за плащане не е ясно посочено в платежния документ, това основание може да бъде доказано с други доказателствени средства.

Такива обаче не са ангажирани от ответното дружество, което основава възражението си само на представения РКО от 10.05.2019 г. От размера на платената сума и датата на плащане не може да се направи категоричен извод, че основанието за плащане е именно погасяване на задължението за трудово възнаграждение.

Ето защо настоящият състав намира, че правилно районният съд е уважил предявения иск с правно основание чл. 128, т.2 от КТ и споделя неговите правни изводи.

По отношение размера на претенцията съдът кредитира приетата по делото и неоспорена от страните съдебно-икономическа експертиза. В конкретния случай, след приспадане дължимите данъци и обществени осигуровки, на ищеца се следва чиста сума за получаване 1 784.88 лева, колкото е била присъдена и от районния съд.

По тези съображения първоинстанционното решение в тази част, като правилно, следва да бъде потвърдено.

По иска с правно основание чл. 215, ал.1 вр. чл.121, ал.1 от КТ

Съгласно разпоредбата на чл. 215 КТ при командироване, работникът или служителът има право на дневни и квартирни пари, при условия и в размери определени от Министерския съвет. В рамките на законовата делегация е издадена Наредба за служебните командировки и специализации в чужбина, която урежда условията и редът за командироване, осъществяване и отчитане на служебните командировки и специализации в чужбина, правата и задълженията на командированите органи и на командированите лица.

Разпоредбата на чл. 31, ал. 1 НСКСЧ предвижда, че персоналът на сухоземните транспортни средства получава командировъчни пари на ден за времето на изпълнение на международни рейсове, съгласно индивидуалните ставки, определени в приложение № 3. Последното предвижда, че размерите на командировъчни пари, включително квартирни такива, дължими на

персонала на сухоземни транспортни средства и специални средства, като шофьори и стюардеси при автомобилни превози, при командироването им в чужбина са както следва: при единична езда /когато по време на превоза товарният автомобил се управлява само от един шофьор/ - 27 евро на ден, а при двойна езда /когато товарният автомобил се управлява от двама шофьори/ - 21 евро на ден.

Претенцията на ищеца в конкретния случай обхваща периода на командировка от 21.05.2019г. до 21.06.2019 г. или общо 30 дни по 27 евро на ден, тъй като е управлявал само той товарния автомобил.

За процесния период не са надлежно оформени и представени документи относно осъществена командировка в чужбина, което е изрично посочено и от вещото лице по приетата експертиза. Не се спори обаче между страните, че въпреки липсата на посочените документи, ищецът е бил командирован в страни в Европа през процесния период, като е изпълнявал определената с трудовия договор между страните трудова дейност. Последният се е завърнал в България на 24.06.2019 г., което се установява и от приложената по делото разпечатка от тахограф.

Следва да бъде посочено, че с оглед задължението на работника да изпълни заповедта за командировка, ако тя е законна, за работодателя възниква визираното в разпоредбата на чл.215 КТ задължение да му заплати пътни, дневни и квартирни пари - като неспазването на законоустановените изисквания за реда на командироване, какъвто е настоящият случай, има за последица незаконност на действията на работодателя и липса на задължение от насрещната страна по правоотношението да изпълни разпореждането /при евентуално устно разпореждане/, но не и отпадане на задължението за заплащане на командировъчни пари, чието предназначение е да се компенсират до известна степен неудобствата, които работникът или служителят понася когато изпълнява задача извън мястото на работа и местоживеенето си.

Както вече беше посочено, доказването на точното и цялостно изпълнение на задължението е в тежест на длъжника, в случая работодателя. Само по себе си осчетоводяването на ордера по обща партида на фирмата не доказва, че основанието за изплащане на посочената в него сума е именно

погасяването на задължението за обезщетение за задгранична командировка. Твърдението в обратен смисъл на работодателя е било оспорено от насрещната страна и в тежест на дружеството е да докаже надлежно плащане, погасяващо конкретното задължение.

Поради изложеното до момента, въззивният съд намира, че искът с правно основание чл. 215, ал.1 вр. чл. 121, ал.1 от КТ се явява доказан по основание. Относно размера на същия, съдът съобрази вече посочената разпоредба на чл. 31, ал. 1 НСКСЧ, според която дължимото възнаграждение за период от 30 дни се равнява на сумата от 810 евро. Искът е предявен за левовата равностойност на същата, което съгласно фиксинга на БНБ по 1.955830 е в размер на сумата 1584,19 лева. Ищецът претендира сумата от 1584.00 лева, следователно искът следва да бъде уважен за пълния предявен размер.

Поради достигането до различни правни изводи от въззивния съд по иска с правно основание чл. 215, ал.1 вр. чл. 121, ал.1 от КТ, следва първоинстанционното решение в тази част да бъде отменено като неправилно, като вместо бъде постановено друго, уважаващо исковата претенция в пълен размер.

По разноските:

Производството по трудови дела е безплатно за работниците и служителите независимо от тяхното процесуално качество - ищци или ответници по трудов спор /чл. 359 КТ и чл. 83, ал. 1, т. 1 ГПК/.

Безплатността се отнася за всички държавни такси и други разноски по производството /за свидетели, вещи лица и пр./ и обхваща всички видове производства, както редовните, така и извънредните, но касае задължението на работника или служителя към съда.

Разпоредбата на чл. 359 от КТ не освобождава обаче ищеца от отговорността за заплащане на разноските, направени от другата страна по делото, когато тя го е спечелила и е била представлявана от адвокат или юрисконсулт. Заплащането на тези разноски при загубване на делото работникът или служителя дължи на работодателя на общо основание.

В случая и двете страни претендират разноски по делото .

Ищецът е направил разноски за един адвокат в размер на общо 390.00 лв. за първа и въззивна инстанция съгласно представения договор за правна защита и съдействие (л. 23, 24 и 36 от делото).

Ответникът е направил разноски за един адвокат в първа инстанция в размер на 200.00 лв. съгласно представения договор за правна защита и съдействие (л.63 от делото). Не са представени доказателства за заплатено адвокатско възнаграждение за производството пред въззивна инстанция.

С оглед изхода на делото и нормата на чл. 78, ал. 1 от ГПК на ищеца следва да се присъдят разноски за адвокатски хонорар в размер на **362.50 лв.** съобразно уважената част от исковете.

Ответникът е направил разноски в производството пред първа инстанция в размер на 200.00 лева за адвокатско възнаграждение. Съгласно чл. 78, ал.3 от ГПК на ответника следва да се присъдят разноски в размер на **14.00 лева** съобразно отхвърлената част от исковете. Следва да се посочи, че не му се дължат разноски за държавна такса, заплатена за подадената въззивната жалба от ответното дружество, тъй като същата е неоснователна.

Съобразно разпоредбата на чл. 78, ал. 6 в тежест на ответника следва да се възложи да заплати съразмерно направените от бюджета на съда разноски за експертиза в размер **139.45 лева**.

Решението на РС - Монтана следва да се отмени и в частта, в която ищецът е осъден да заплати в полза на ответното дружество съдебни разноски за сумата над 14. 00 лева до присъдения размер от 101. 50 лева - съразмерно на отхвърлената част от исковете.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 240 от 14.07.2020г. по гр.д. № 2974/2019 г. по описа на РС-Монтана **В ЧАСТТА**, с която е отхвърлен предявеният от З. К.,

с ЕГН: *, срещу „С. Т.*“ ООД, с ЕИК: *, иск с правно основание чл. 215 от КТ вр. чл. 121 от КТ за заплащане на сумата от 1 584.00 лв. обезщетение за месечна задгранична командировка за 30 дни, както и в частта, с която ищецът е осъден да заплати на „С. Т. *“ ООД разноски за първоинстанционното производство за сумата над 14. 00 лева **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА на осн. чл. 215 вр. чл. 121 от КТ „С.Т.*“ ООД, с ЕИК: *, представлявано от управителя П.М. **ДА ЗАПЛАТИ** на З. К., с ЕГН: *, сумата от **1 584.00 лв.** обезщетение за месечна задгранична командировка за 30 дни, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 11.12.2019 г. до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 240 от 14.07.2020г. по гр.д. № 2974/2019 г. по описа на РС-Монтана в останалата му част

ОСЪЖДА на осн. чл. 78, ал.1 от ГПК „С.Т.*“ ООД, с ЕИК: *, представлявано от управителя П.М., да заплати на З. К., с ЕГН: *, допълнително сумата от **264.00 лева** деловодни разноски за адвокатски хонорар, съразмерно с уважената част от исковете, представляваща разликата между дължимата сума от 362.50 лева и присъдените с Решението на РС – Монтана разноски в размер на 98.50 лева

ОСЪЖДА на осн. чл. 78, ал.6 от ГПК „С.Т. *“ ООД, с ЕИК: *, представлявано от управителя П.М., да заплати по сметка на РС – Монтана сумата от **139.45 лева**, представляваща направени разноски за вещо лице.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване по аргумент от чл. 280, ал.3, т.3 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____